

syngja við tí kvartettinni, eg var uppi.

Men nú má eg fyrst greiða eitt sindur frá, hvussu vit bóru okkum at við at fáa fólk at lurta eftir okkum. Vit plagdu at byrja í Rampart Street tætt við har vit búðu. Songstjórin og tenqurinn gingu á odda, síðani komu barytonurin og bassurin, og meðan vit gingu, sungu vit eitt sindur so av og á. Soleiðis gingu vit gjøgnum gøturnar, til onkur rópti á okkum og bað okkum syngja fyrri sær. Síðani lótu vit hattin fara runt, og tá vit vóru lidnir tað kveldið, byttu vit tað okkara millum, sum vit høvdu fingið inn. Tað kundi vera heilt fitt av pengum, so eg skundaði mær altíð til hús tað dýrasta eg orkaði og tømði lummarnar í fangið á Mayanne.

Litli Mack, sum var forsangari í okkara býlingi, gjordist seinni ein av bestu trummusláarum í New Orleans. Big Nose Sidney sang bass, Redhead Happy Bolton sang baryton og slerdi eisini trummu. Hann var tann listilærðasti av okkum øllum. Sjálvur sang eg tenor.

Vit vóru sum vant á veg oman í Rampart Street. Meðan vit gingu, sungu vit og ilt var ikki í okkara huga. Tá stóð bráðliga ein jassur hinu megin gøtuna við einum lítum revolvára við seks skotum og tók at skjóta sum óður.

»Skjót aftur!« róptu hinir á meg.

Uttan at hugsa um tað, treiv eg eftir pistólíni, sum eg hevði inni undir skjúrtuni og tók at skjóta upp í loft. Skotvápníð hjá mær helt meira gang enn revolvárin hjá hinum, so hann gjordist bangin og rýmdi. Vit læu allir og fóru aftur til gongu syngjandi.

Eitt sindur longur niðri í Rampart Street lóddi eg aftur pistólina og skjeyt til mikla frøi fyrri vinmenn minar. Eg hevði beint loyst tað seinasta skotið við leysakrúti, tá tveir sterkir armar tóku um meg aftanfrá. Vinnmennir hjá mær tóku til beins, og tá eg hugdi upp, sá eg beint í andlitíð á einum hvítum politisti. Eg fór at gráta og royndi at koma við nøgnum umberingum og frágreiðingum.

Maðurin við gulltrumpetini, Louis Armstrong

Á, harra politistur, kunnu tygum ikki lata meg sleppa! Eg skal ongantið gera hatta uppftur... kann eg ikki sleppa heim til mammu?... Eg skal ongantið gera hatta aftur.

Men einki hjálpti. Politisturin vildi ikki lata meg sleppa. So varð eg drigin inn fyrri ungdomsstólin og aftaná læstur inni í einum fangarúmi, har eg mátti liggja á einari harðari brik, mót-fallin og ólukkuligur. Hvat mundu teir fara at gera við meg? Og hvar mundu teir ætla at senda meg? Mundi tað vera ógvuliga stórt brotsverk at skjóta við pistóli úti á gøtuni? Allar sovarðar hugsanir mólu í hvøðinum á mær.

Klokkan tiggju morgunin eftir kom ein maður eftir mær. Hann hevði eitt stórt lyklatyssi.

»Hvussu, eitur tú ikki Louis Armstrong?«

»Jú, tygum.«

»Kom við mær! Tú skalt á eitt uppvenjingarheim fyrri litaðar dreingir.«

Tá eg kom út í garðin, stóð ein vogdur har og biðaði. Hann varð drigin av tveimum vøkrum hestum. Ein hurð við einum evarska lítum vindeyga og rimur fyrri varð brest í lás, og so varð eg koyrdur út úr býnum saman við fleiri øðrum dreingjum, sum vóru tiknir fyrri tað sama, sum eg hevði gjørt.

Á uppvenjingarheimi

Allir lærararnir á uppvenjingarheiminum vóru litaðir. Mr. Jones, sum var ungur maður, hevði verið í hestmannaliðinum, og hann vandi okkum úti í garðinum hvønn morgun. Mr. Alexander lærði okkum smíð, urtagarðsarbæði og at kynda bál. Mr. Peter Davies undirvisti í tónleiki og gav okkum yrksleiðbeining.

Hvor drongur kundi velja tað, hann hevði bestan hugin til.

Eg helt meg sjálvandi til Mr. Davies og hansara tónleik, tí tónleikur hevur hugtakið meg, síðan eg lá í vøgg. Tíverri vóru eg og Mr. Davies einki serliga væl ta fyrstu tíðina, tí hann hevði ilt eyga á býlinginum, haðani eg kom. Hann helt allar, sum komu frá Liberty Street og Perdido Street vera nakrar óargaungar, og skúlin, eg hevði

gingið í, hevði ringt orð á sær, og Mr. Davies helt meg vera púra spiltan, tá eg var uppvaksin í millum sovarðið hunda slag. Altíð lá hann eftir mær, so eg royndi at skjýggja hann.

Dagurin á dreingjaheiminum varð skipaður við hornblástri.

»Her eri eg, Mr. Davies.«

Eg varð ikki sørt bilsin, tá hann gav mær eina tamburin, hetta litla instrumentið, sum tú slært við fingrunum sum á eina litla trummu. So skuldi dreymur min um at sleppa at spæla kor-nett ikki ganga út! Men einki

men hann kendi ikki hetta fólkíð, visti ikki, hvussu hjarta-góð tey vóru við sínum brekum og fátækdómi. Tað komu so nøgvir pengar inn, at eg mátti læna hugvurnar hjá hinum í orkestrinum. Har var nóg mikið til at keypa nýggjar búnar og

Men tey seinnu árin gjørdi Louis Armstrong eisini nóg av at syngja og hvat hevði t.d. »What a wonderfull World« verið uttan hann?

Ein av dreingjunum blásti, tá vit skuldu upp, tá vit skuldu fara til songar og tá vit skuldu eta.

Eg minnst, hvussu eg plagdi at øvunda honum, sum blásti. Tað skuldi bara verið eg, sum slapp at blása í hatta hornið.

Tað litla hornorkestrið var frálíka gott, og Mr. Davies lov-aði dreingjunum at spæla ymisk lög. Eg havi ongantið havt høvi at spæla kor-nett, men hvørja ferð, eg hoyrði orkestrið spæla, kom eg at hugsa um Joe Oliver, Bolden og Bunk Johnson og hevði ófóra góðan hug at royna. Men Mr. Davies kundi ikki torga meg.

Tá nakað var frálíðið, fekk Mr. Jones meg við til sangundirvisingina á skúlanum. Min fyrsta lærarinna var Mrs. Spriggins. Seinni varð eg sendur til Mrs. Vigne, sum undirvisti teimum hæguru klassunum. Sum frá leið kom Mr. Davies at dáma meg betur. Viðhvørt kundi hann kveita at mær, og tá skundaði eg mær altíð at hyggja burtur, men tá eygu okkara møttust, brosaði hann altíð til mín og tað vermdi meg um hjartað. Frá tí degi var eg eydnurikur, hvørja ferð Mr. Davies tosaði við meg ella smiltist til mín.

Eitt kveldið seks mánaðir seinni sótu vit og ótu nátturða. Vit skuldu beint reissast frá borðinum, tá Mr. Davies kom spakuliga gangandi framvið og stóð-gaði hjá mær.

»Louis Armstrong«, segði hann, »hevur tú hug at koma við í hornorkestrið hjá okkum?«

Eg varð so ovfarin, at eg fekk ikki orðið upp.

»Tað... tað vil eg ógvuliga fegin, Mr. Davies... ræðuliga fegin,« stamaði eg.

Hann klappaði mær á herðarnar og segði: »Far út og vaska tær, kom so upp, vit fara at venja um eina lótu!«

So titt og knapt eg var liðugur at vaska mær, skundaði eg mær upp.

orð, eg talaði. Eg tók tamburin-ina og kom á lagið. Mr. Davies varð so hugtikin, at hann í stundini flutti meg yvir til trumurnar.

Vit spældu »At the Animals Ball«, eitt lag, sum var ógvuliga væl umtøkt tá í tíðini.

Tá vit vóru lidnir, róptu hinir dreingirnir »hurra fyrri Louis Armstrong!« Mr. Davies nikk-aði blíðliga og at fáa rós frá honum hevði alt at týða fyrri ein drong, sum ætlaði sær at gerast tónleikari.

»Tú dugir væl at sláa trummu Louis,« segði hann. »Men eg havi brúk fyrri einum alt-horn-blásara. Hevði tú havt hug at roynt tað?«

»Tað vil eg fegin, Mr. Davies,« svaraði eg bjartskygdur.

Hann fekk mær alt-hornið. Eg hevði sungið í fleiri ár og okkurt var, sum segði mær, at althornið mundi hava sama leiklutin í einum orkestri sum ein baryton-ella tenorredd í einari sangkvartett.

Mr. Davies var ómetaliga væl nøgdur við meg. Hann gav mær eina kor-nett og lærði meg at spæla »Home, sweet home.« Eg var so glaður, at eg visti ikki, hvørjum beini eg skuldi standa á. Ein dagin kom hann og segði: »Louis, eg havi ætlað mær at gera teg til leiðara av orkestrinum!«

Fyrstu ferðina orkestrið hjá okkum spældi gjøgnum gøturnar heima hjá okkum, Perdido Street og niðan eftir Liberty Street, stóðu fólk í hópatali fram við gøtunum og hugdu at okkum. Øll tey, eg kendi, bæði ung og gomul, vóru komin, tí teg vistu, at litli Louis, sonur May-anne, var við. Tey lupu heim til okkara og vaktu mammu, sum hevði lagt seg, hon hevði arbeitt um náttina. So spurdu tey Mr. Davies, um tey kundu sleppa at geva mær nøkur oyru. Hann nikk-aði og helt helst, at hetta mundi ikki fara at verða nógv,

nýggj horn til allar, sum spældu í orkestrinum og tað trongdi til, tí hornini vit høvdu vóru gomul og slitin.

Eg sá nóg av ólukkudýr koma á dreingjaheimið tá tíðina, eg var har. Altíð var reint og ruddiligt á heiminum, og hetta arbeðið gjørdi vit sjálvir. Her lærði eg at skúra gólv, vaska upp, strúka, reiða upp og annað hús-ligt arbeiði. Eisini iðkaðu vit øll sleg av itrótti og tá saman um kemur eri eg errin av hesi tíðini, eg var á dreingjaheiminum.

Eg var gjúrtan ár, tá eg fór haðani. Pápi hevði tosað við Wilson dómara um at fáa meg heim til sín. Eg hugsaði mangan um, hvat pápi mundi fara at siga, um eg bað um at sleppa at verða verandi á skúlaheiminum. Eg hevði ongantið búð heima hjá honum og kendi als ikki nýggju konu hansara. Hvussu var hon? Og hvussu mundi vit fara at sampakka? Her á dreingjaheiminum hevði eg verið lukkuligur. Øllum dámdu meg og mundi Mayanne, sum hevði vitjað meg triggjar ferðir um vikuna á heiminum, kunna halda áfram at vitja meg, tá eg flutti heim til pápa? Hann hevði so ongantið verið og vitjað meg.

Og hvussu mundi hinir dreingirnir fara at taka hetta? Og lærararnir? Eg sá á teimum, at teimum dámdu einki at eg skuldi fara. Meðan eg stakk mær klæðini upp í sekkin, spældi tað litla orkestrið sum tað ongantið hevði spælt áður. Eg spældi fleiri lög saman við teimum, so pápi skuldi hoyra meg spæla. Hann var stórbilsin um at eg skuldi duga so væl og segði, at eg skuldi fáa loyvi at halda fram at spæla.

Mrs. Jones mussaði meg, tá eg bað farvel og eg rætti øllum dreingjunum hondina, tá eg fór — ja, eisini Mr. Jones, Mr. Davies og Mr. Alexander og eg var ólukkuligur, tá vit fóru av dreingjaheiminum og tóku sporr-vognin inn til býin.